

KĖDAINIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS

2021 m. rugsėjo 6 d.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ patvirtintu korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, Kėdainių socialinės globos namuose (toliau – Globos namuose) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė analizuota ir vertinta **asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir teikimo srityje**.

Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją Globos namuose – laikinai einanti pareigas direktoriaus pavaduotoja Aušra Goštautienė.

Analizuojamas Globos namų laikotarpis: nuo **2021 m. birželio 28 d.** iki **2021 m. rugpjūčio 27 d.**

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas įvertinant pasirinktos veiklos srities teisinį reglamentavimą, dokumentinės analizės metodu. Informacija korupcijos pasireiškimui nustatyti buvo rinkta peržiūrint vidaus veiklą reglamentuojančius teisės aktus: Globos namų direktoriaus patvirtintas darbo tvarkos taisyklės, asmens sveikatos priežiūros padalinio nuostatus, įstaigos nuostatus, darbuotojų pareigybių aprašymus, direktoriaus patvirtintas tvarkas, taisyklės, įsakymus ir kitus teisės aktus.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas remiantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2 – 170, rekomendacijose pateiktu klausimynu pritaikant jį analizuojamai veiklos sričiai.

Analizuojant korupcijos pasireiškimo tikimybę asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir teikimo srityje nustatyta šios veiklos srities atitiktis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams:

I. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika

Analizuojamu laikotarpiu nebuvo nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir / ar kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingo teisės pažeidimo, už kurį numatyta administracinė, tarnybinė ar kitokia atsakomybė.

Atsižvelgiant į tai, jog įstaigos vykdoma veikla neatitinka padarytos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos pirmojo punkto, atitinkamai antrasis punktas toliau neanalizuojamas.

Globos namuose sudarytos galimybės darbuotojams, kitiems asmenims kreiptis ir informuoti (ar anoniminiu būdu) įstaigos vadovą apie galimus korupcinio pobūdžio nusikalstamų

veikų ir / ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų įstaigoje faktus. Globos namų personalas ar kiti asmenys apie galimai neskaidrias veikas gali pranešti įstaigos vadovui ir / ar asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę arba elektroniniu paštu ausra.gostautiene@ksgn.lt, taip pat pateikiant informaciją raštu „Atsiliepimų knygoje“, administraciniame korpuse. Analizuojamu laikotarpiu pranešimų apie korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimą įstaigoje nebuvo gauta.

Remiantis tuo, jog Globos namuose analizuojamu laikotarpiu nebuvo gauta pranešimų apie korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimą, nebuvo atliekamas tyrimas, siekiant nustatyti, kokios įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų spragos, įstaigos vidaus kontrolės sistemos trūkumai bei kitos priežastys sudarė prielaidas atlikti neteisėtas veikas bei nebuvo numatytos spragų šalinimo priemonės.

II. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas

Globos namų veikla vykdoma pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą globos namų veiklos planą. Globos namų paskirtis teikti ilgalaikes, trumpalaikes socialinės globos paslaugas, laikino atokvėpio paslauga, dienos socialinės globos institucijoje paslaugas. Įstaiga ir joje dirbantis personalas neturi įgaliojimų suteikiančių teisę vykdyti kontrolės ir priežiūros funkcijų, jiems nepavaldžių fizinių ir (ar) juridinių asmenų atžvilgiu. Globos namų veiklos sritis asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas ir teikimas neatitinka „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“ kriterijaus.

III. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti

Globos namuose asmens sveikatos priežiūros organizavimą ir teikimą reglamentuoja ne tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, Socialinės apsaugos ir darbo ministro bei Sveikatos apsaugos ministro patvirtinti įsakymai ar kiti teisės aktai susiję su asmens sveikatos priežiūros užtikrinimu, bet taip pat Globos namų direktoriaus įsakymais patvirtintos darbo tvarkos taisyklės, asmens sveikatos priežiūros padalinio nuostatai, tvarkų aprašai, taisyklės, protokolai, darbuotojų pareigybės aprašymai ir kiti poįstatyminiai teisės aktai.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1 – 262 patvirtinti Kėdainių socialinės globos namų nuostatai (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 22 d. įsakymo Nr. A1 – 107 redakcija), kuriuose išskiriamos bendrosios nuostatos, globos namų veiklos tikslai ir funkcijos, globos namų teisės, veiklos organizavimas, vidaus administravimo kontrolė bei baigiamosios nuostatos. Globos namai siekdami įgyvendinti numatytus tikslus vykdo šias funkcijas, susijusias su asmens sveikatos priežiūros užtikrinimu, tai:

- organizuoja ir teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūrą, nustatyta tvarka teikia sveikatos priežiūros paslaugas, pagal poreikį ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu nustatytą paros finansinį normatyvą aprūpina medikamentais;
- organizuoja globos namų gyventojų aprūpinimą proteziniais, ortopediniais gaminiiais, klausos aparatais, akiniais, neįgalųjų vežimėliais ir kitomis techninės pagalbos priemonėmis.
- Globos namų direktorius savo ruožtu tvirtina globos namų struktūrą, darbuotojų pareigybės sąrašą, tarnybinių atlyginimų koeficientus, darbo tvarkos taisykles, padalinių nuostatus, pareigybės aprašymus, priima į pareigas ir iš jų atleidžia globos namų darbuotojus, taiko drausmines nuobaudas ar paskatinimus darbuotojams.

Įstaigos nuostatai viešai skelbiami Globos namų internetinėje svetainėje <https://ksgn.lrv.lt/>

Kėdainių socialinės globos namų direktoriaus 2017 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. T – 35 patvirtinti Globos namų asmens sveikatos priežiūros padalinio nuostatai, kuriuose detalizuojamos padalinio bendrosios nuostatos, veiklos tikslai ir funkcijos, teisės, veiklos organizavimas, vidaus administravimo kontrolė. Asmens sveikatos priežiūros padalinio paskirtis teikti sveikatos priežiūros bei slaugos paslaugas globos namų gyventojams pagal kiekvieno poreikius. Nuostatuose išskiriamos ASP padalinio funkcijos, kurios grindžiamos kokybiškų paslaugų teikimu ir jų užtikrinimu, šiuo atveju organizuojamos gydytojų specialistų konsultacijos, vykdomi gydytojų paskyrimai, organizuojamas aprūpinimas medikamentais, dietinės mitybos skyrimas (esant poreikiui) ir kiti veiksmai. Padalinio nuostatai viešai skelbiami Globos namų internetinėje svetainėje.

Kėdainių socialinės globos namų direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. T – 47 patvirtintas įstaigos infekcijų kontrolės procedūrų vadovas; hospitalinių infekcijų epidemiologinės priežiūros tvarka; aplinkos (patalpų, daiktų, įrenginių) paviršių valymo, dezinfekcijos tvarkos aprašas; medicinos prietaisų priėmimo, žymėjimo, laikymo, šalinimo tvarka; panaudotų medicinos prietaisų valdymo ir dezinfekcijos (rankiniu būdu) tvarkos aprašas; pavojingų ir ypač pavojingų medicinos prietaisų valdymo kokybės kontrolės aprašas; valymo inventoriaus žymėjimo aprašas; darbuotojų skiepavimo nuo užkrečiamų ligų tvarkos aprašas; darbuotojų ekspozicijos krauju incidentų pranešimo, registravimo ir poveikio sveikatai stebėjimo bei profilaktikos priemonių taikymo tvarka; personalo aprūpinimo asmeninės apsaugos bei techninėmis darbo saugos priemonėmis tvarkos aprašas; pacientų odos prausimo be muilo ir vandens tvarkos aprašas; pacientų odos paruošimas prieš infekciją, punkciją, kraujo ėminių paėmimą tvarkos aprašas; darbo taisyklės dirbant su aštriais daiktais tvarka; bendrosios darbo taisyklės atliekant darbus, susijusius su galima ekspozicija krauju ir / ar biologiniais kūno skysčiais tvarka; šaldytuvų, kuriuose laikomi vaistai, vakcinos ir kitos vaistinės medžiagos, naudojimosi tvarka. Globos namų direktoriaus 2018 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. T – 35 patvirtinti įstaigos visų patalpų valymo dezinfekcijos planai. Globos namų direktoriaus 2018 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. T – 40 patvirtintos KSGN asmens sveikatos priežiūros padalinio vidaus tvarkos taisyklės (2021 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. T - 105 nauja redakcija); slaugos proceso valdymo aprašas su slaugos protokolais (pacientų odos paruošimas prieš injekcijas, punkcijas, kraujo ėminių paėmimą; basono naudojimas pacientui; antelės naudojimas pacientui; kraujo spaudimo matavimas; pacientų odos prausimas be muilo ir vandens); būtiniosios medicininės pagalbos teikimo tvarka; mirčių atvejų nagrinėjimo tvarka. Globos namų direktoriaus 2021 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. T – 91 papildytas slaugos proceso valdymo aprašas naujais slaugos protokolais (sauskelnių (įklotų) keitimas įstaigos gyventojams; kūno padėties keitimas įstaigos gyventojams; kineziterapinių procedūrų paskyrimas ir taikymas įstaigos gyventojams bei socialinės dienos centro lankytojams; ergoterapinių užduočių paskyrimas ir taikymas įstaigos gyventojams bei socialinės dienos centro lankytojams; masažo procedūrų taikymas įstaigos gyventojams bei socialinės dienos centro lankytojams; vaistų skirstymas ir dalinimas įstaigos gyventojams). Globos namų direktoriaus 2019 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. T – 113 patvirtintas medicininių atliekų tvarkymo tvarkos aprašas. Globos namų direktoriaus 2021 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. T – 58 patvirtintas pacientų izoliavimo tvarkos aprašas. Globos namų direktoriaus 2021 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. T – 59 patvirtinti rankų higienos tvarkos, skalbinių tvarkymo tvarkos bei nepageidaujamų įvykių stebėsenos ir valdymo aprašai. Globos namų direktoriaus 2021 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. T – 60 patvirtinta darbuotojų profilaktinių sveikatos tikrinimų tvarka. Globos namų direktoriaus 2021 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. T – 61 patvirtintas fizinio suvaržymo priemonių taikymo psichikos ir elgesio sutrikimų turintiems gyventojams ir fizinio suvaržymo priemonių taikymo stebėsenos tvarkos aprašas.

Socialinės globos namuose dirbančių slaugytojų teises, pareigas bei kompetenciją apibrėžia „Lietuvos medicinos normos MN28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“, „Lietuvos medicinos normos MN 22:2020 „Psichikos sveikatos slaugytojas“, o slaugytojų padėjėjų - „Lietuvos medicinos normos MN 21:2000 „Slaugytojo padėjėjas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ įsakymai, dėl šios priežasties įstaigoje dirbantis medicinos personalas turi pasižymėti greita reakcija, kritiniu mąstymu, profesinėmis žiniomis, išlavintais praktikiniais įgūdžiais bei kitomis kompetencija atspindinčiomis savybėmis. Įstaigos medicinos padalinys siekia suteikti tik kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, darbuotojai žino įstaigoje nustatytus ASPP kokybės rodiklius, siekiamas jų vertes bei stebėsenos būtinumą. Įstaigos vadovas užtikrina ASPP kokybės rodiklių stebėseną. Siekiant sužinoti įstaigos gyventojų pasitenkinimo lygį gaunamomis paslaugomis, atitinkamai įstaigoje vykdomos apklausos, įstaigos direktorius supažindinamas su kokybės vertinimo išvadomis. Kasmet Globos namų asmens sveikatos priežiūros padalinyje yra atliekas planinis ir neplaninis vidaus medicinos auditas pagal įstaigos direktoriaus patvirtintą įsakymą.

Globos namų direktoriaus 2019 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. T – 27, patvirtinta Globos namų valdymo struktūra. Patvirtinti asmens sveikatos priežiūros padalinio darbuotojų pareigybių aprašymai, darbo tvarkos taisyklės. Visi šie teisės aktai aiškiai skiria darbuotojų pavaldumą ir atskaitingumą įstaigos vadovybei. Valdymo struktūra, darbo tvarkos taisyklės, pareigybių aprašai viešai skelbiami Globos namų internetinėje svetainėje.

2021 m. liepos 26 d. Globos namų direktoriaus įsakymu Nr. T – 99 priimtas vidaus kontrolės įgyvendinimo Kėdainių socialinės globos namuose tvarkos aprašas, kuriame detalizuojamas Globos namų kontrolės politikos turinys, aprašomi vidaus kontrolės tikslai, principai, elementai, dalyviai, vidaus kontrolės analizė ir vertinimas bei informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Globos namuose teikimo tvarka. Globos namų direktorius organizuoja vidaus kontrolės kūrimą ir įgyvendinimą įstaigoje, o tuo pačiu 2021 m. liepos 26 d. direktoriaus įsakymu T – 99 paskirti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys asmenys, prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą Globos namuose ir jos atitiktį Globos namų direktoriaus nustatytai vidaus kontrolės politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną.

Vadovaujantis valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašu, įstaigoje atliekamas kasmetinis darbuotojų veiklos vertinimas. Įstaigos darbuotojų veiklos vertinimo metu padalinio vadovas kartu su įstaigos darbuotoju aptaria darbuotojo gebėjimus vykdyti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, jo pasiektus rezultatus, atliekant pavestas metines užduotis, jo veiklą per praėjusius kalendorinius metus. Suformuluoja einamųjų metų užduotis, numato siektinus rezultatus, jų vertinimo rodiklius, riziką, kuriai esant darbuotojo metinės užduotys gali būti neįvykdytos. Aptaria darbuotojo kvalifikacijos tobulinimą. Po pokalbio padalinio vadovas pažymi darbuotojo bendrą veiklos vertinimą ir įrašo siūlymus susijusius su kintamosios dalies skyrimu. Darbuotojas su vertinimo išvada supažindinamas pasirašytinai. Jei darbuotojas nesutinka su veiklos vertinimo bent vienu punktu, tai pažymima pasirašant veiklos vertinimo išvadą. Su kiekviena asmens sveikatos padalinio darbuotojų veiklos vertinimo išvada supažindinamas Globos namų direktorius.

Globos namų direktoriaus 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. T – 55 patvirtintas įstaigos darbuotojų etikos kodeksas, kuris nustato veiklos ir elgesio principus, profesinės etikos normas, kuriomis turi vadovautis Globos namų darbuotojai vykdydami darbinės funkcijas. Pasirašant darbo sutartį, darbuotojas supažindinamas su etikos kodeksu pasirašytinai. Šio etikos kodekso numatytų principų įgyvendinimas, atspindi personalo darbinėje veikloje. Susirinkimų, posėdžių ar darbuotojų metinės veiklos vertinamojo pokalbio metu aptariama ir įvertinama, kaip darbuotojai

vadovaujasi etikos kodeksu. Jei darbuotojas nesilaiko etikos veiklos principų, kitas įstaigos darbuotojas arba gyventojas turi teisę pateikti rašytinį skundą savo tiesioginiam vadovui arba Globos namų direktoriui, kuris skundą paveda nagrinėti etikos komisijai.

Visi Globos namų direktoriaus patvirtinti teisiniai dokumentai: vidaus tvarkos, taisyklės, aprašai, protokolai ir kiti nepaminėti dokumentai šioje ataskaitoje, periodiškai peržiūrimi ir atnaujinami, remiantis išorės ir vidaus aplinkos nustatytais reikalavimais. Su visais teisinių dokumentų pakeitimais įstaigos darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

IV. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu

Globos namai neturi įgaliojimų išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

V. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo

Globos namai priima savarankiškus sprendimus, susijusius su asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimu ir teikimu, kurių nereikia derinti su kitomis valstybės ar savivaldybės institucijomis. Įstaigoje nustatytas išsamus darbuotojų veiklos reglamentavimas, veiklos kontrolė ir atskaitomybė, kuri sudaro sąlygas priimti skaidrius sprendimus, susijusius su asmens sveikatos priežiūros organizavimu ir teikimu įstaigoje.

Globos namų direktoriaus 2020 m. gruodžio 12 d. patvirtintu įsakymu Nr. T – 115, paskirtas asmens sveikatos priežiūros padalinio atstovas, t. y. vyriausiasis slaugos administratorius, kuris turi teisę paimti iš įstaigos sandėlio daiktus (įstaigos turtą) ir juo atitinkamai disponuoti, taip pat Globos namų direktoriaus 2020 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. T – 96, patvirtinta nuolat veikianti komisija, kuri atsakinga už medikamentų, medicininių ir slaugos prekių bei paslaugų išlaidų pripažinimą, nurašymą ir kontrolę.

Globos namuose patvirtinti viešųjų pirkimų organizavimą reglamentuojantys teisės aktai, tai: Globos namų direktoriaus 2017 m. birželio 30 įsakymu Nr. T – 83 patvirtintos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės bei 2017 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. T – 118 patvirtintas viešųjų pirkimų komisijos reglamentas. Šie Globos namų teisiniai dokumentai užtikrina skaidrų viešųjų pirkimų įgyvendinimą asmens sveikatos priežiūros padalinyje.

VI. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija

Vertinamuoju laikotarpiu konfidencialios informacijos ir pacientų duomenų administravimo, apsaugos ir kontrolės pažeidimų Globos namuose nenustatyta. Globos namų direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. T – 53 patvirtintos asmens duomenų tvarkymo Kėdainių socialinės globos namuose taisyklės, kurios nustato asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, asmens duomenų tvarkymo tikslus, duomenų subjektų teises ir jų įgyvendinimo tvarką bei duomenų apsaugos technines ir organizacines priemones. Visi įstaigos darbuotojai (įskaitant praktiką įstaigoje atliekančius studentus) pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą, numatantį reikalavimą neatskleisti bet kokios su asmens duomenimis susijusios informacijos tretiesiems asmenims.

VII. Ankščiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų

Ankščiau atliekant korupcijos rizikos analizę, nebuvo nustatyta veiklos trūkumų.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės Globos namuose.

IŠVADA:

Atlikus ir įvertinus korupcijos pasireiškimo tikimybę Kėdainių socialinės globos namuose, asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir teikimo srityje, galima suformuoti baigiamąją išvadą: jog, korupcijos pasireiškimo tikimybė asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo ir teikimo srityje egzistuoja minimali, tačiau ji kontroliuojama šią veiklos sritį reglamentuojančiais teisės aktais. Siekiant išvengti neskaidrių sprendimų priėmimo, įstaigos personalas vadovaujasi patvirtintais teisiniais dokumentais, atitinkamai deklaruojami viešieji ir privatieji interesai, laikomasi numatytų viešųjų pirkimų taisyklių. Su taisyklėmis, aprašais ir jų pakeitimais, papildymas darbuotojai supažindinami pasirašytinai. Visa informacija viešai prieinama Globos namų internetinėje svetainėje.

SIŪLYMAI:

1. Siekiant išvengti korupcijos rizikos veiksnių, pasikeitus teisiniam reguliavimui, teisės aktų pasikeitimus laiku peržiūrėti, analizuoti ir jais vadovautis.
2. Keičiant vidaus teisės aktus, atsižvelgti į korupcijos pasireiškimo tikimybę.

L.e.p. direktoriaus pavaduotoja,
Atsakinga už korupcijos prevenciją

Aušra Goštautienė

Susipažinau
Kėdainių socialinės globos namų direktorė

Žaneta Blandienė
2021 – 09 –